

יוסף - פאל החלונות

צָרָה גדולה בָּאָה על יעקב: בְּנָיו מְקַנְאִים בְּיוֹסֵף אֲחִיָּהֶם. הם מוֹכְרִים אוֹתוֹ לְסוֹחְרִים יִשְׁמַעֲאֵלִים, שְׁעוֹבְרִים בְּדֶרֶךְ. הַסוֹחְרִים מוֹכְרִים אוֹתוֹ לִהְיוֹת עֶבֶד בְּמִצְרַיִם.

לִיעֲקֹב אָמְרוּ הָאֲחִים, שְׁחִיָּה רַעֲיָה טְרָפָה (אֹכְלָה) אֶת יוֹסֵף, וִיעֲקֹב הָיָה בְּטוֹחַ שְׁבָנוֹ מֵת.

מִדּוּעַ מָכְרוּ הָאֲחִים אֶת יוֹסֵף ? מָה גָרַם לָאֲחִים לְקַנֵּא בְּיוֹסֵף עַד כַּדִּי כִּךְ שֶׁהָיוּ מוֹכְנִים לְמִכּוֹר אוֹתוֹ לְעֶבֶד !

יִעֲקֹב אָהַב אֶת יוֹסֵף יוֹתֵר מִכָּל הָאֲחִים, וְהָאֵהָבָה הַזֹּאת גְּרָמָה לְאִסוּן. בְּתוֹרָה (בְּרֵאשִׁית ל"ז פְּסוּק ד') כְּתוּב: "וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי אֶתוֹ אָהַב אָבִיָּהֶם מִכָּל אֶחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוּ לְשָׁלֵם" (הם לא היו יכולים לְדַבֵּר אִיתוֹ דְּבָרֵי שְׁלוֹם). אֲבָל גַּם יוֹסֵף גָּרַם לְקַנְאָה הַזֹּאת.

יוֹסֵף חָלַם שְׁנֵי חֲלוֹמוֹת. הוּא חָלַם שֶׁהָאֲחִים מְשַׁתְּחָוּיִם לוֹ וְאִפִּילוֹ הִשְׁמֵשׁ, הִירִיחַ וְאֶחָד עֶשֶׂר הַכּוֹכָבִים (כַּמְסַפֵּר הָאֲחִים שְׁלוֹ) מְשַׁתְּחָוּיִם לוֹ. יוֹסֵף עוֹשֶׂה טְעוֹת גְּדוּלָה, בְּמָקוֹם לְשִׁתּוֹק, הוּא מְסַפֵּר אֶת הַחֲלוֹמוֹת לְאֶחָיו וְלְאֶבְיוֹ יִעֲקֹב. הָאֲחִים כּוֹעֲסִים עֲלָיו, וְגַם אָבִיו כּוֹעֵס עֲלָיו. הָאֲחִים לֹא סָלְחוּ לוֹ, וְנִתְּנוּ לוֹ עוֹנֵשׁ.

מָה הָיָה הָעוֹנֵשׁ ? יוֹסֵף הִגִּיעַ לְמִצְרַיִם, וְשֵׁם הָיָה עֶבֶד. הוּא חָי שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּבֵית סוֹהַר, רַחוּק מִמְּשַׁפְּחָתוֹ וּמִמּוֹלַדְתּוֹ. הָעוֹנֵשׁ שֶׁל יִעֲקֹב הָיָה סָבֵל קֶשֶׁה שֶׁל עֶשְׂרוֹת שָׁנִים שֶׁבָהֶן חָשַׁב, כִּי בָנוּ יוֹסֵף מֵת.

"וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לְיִשְׁמַעֲאֵלִים
בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף"

(בְּרֵאשִׁית, פָּרָק ל"ז, פְּסוּק כ"ח)

ענו על השאלות.

1. מדוע קנאו האחים ביוסף ?

2. איזה עונש נתנו האחים ליוסף ?

3. מה סיפרו האחים לאביהם יעקב ?

4. מה הייתה הטעות של יעקב ?

5. מה סיפר יוסף לאחים שלו ולאביו ?

6. כל הטרגדיה קרתה בגלל דיבור מיותר. הסבירו את האימרה:
"סייג לחכמה - שתיקה".

7. מה למדתם מהסיפור ?

8. איך כתוב בסיפור ?

_____ = אבא שלהם	_____ = הבנים שלו
_____ = משפחה שלו	_____ = אח שלהם
_____ = מולדת שלו	_____ = אחים שלו
_____ = בן שלו	_____ = אבא שלו

"סייג לחכמה - שתיקה" (אבות ג יג)

בַּעַל... בַּעֲלָת... בַּעֲלֵי... בַּעֲלוֹת...
 חָסֵר... חֲסֵרָת... חֲסֵרֵי... חֲסֵרוֹת...

הצירופים

קראו, ושימו לב !

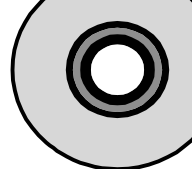
אין לו עבודה = הוא חָסֵר עבודה יש לו השכלה = הוא בַּעַל השכלה
 אין לו השכלה = הוא חָסֵר השכלה יש לו דירה = הוא בַּעַל דירה
 אין לו ניסיון = הוא חָסֵר ניסיון יש לו ניסיון = הוא בַּעַל ניסיון
 אין לו סבלנות = הוא חָסֵר סבלנות יש לו מקצוע = הוא בַּעַל מקצוע.

קראו והשלימו את המשפטים.

1. הוא בַּעַל מקצוע.
 2. הוא בַּעַל השכלה.
 3. היא חֲסֵרָת מזל.
 4. אתה חָסֵר נימוס.
 5. אתם חֲסֵרֵי ביטחון.
 6. המרק חָסֵר טעם.
 7. הוא חָסֵר סבלנות.
 8. היא חֲסֵרָת הצלחה.
 9. הוא חָסֵר יָדַע.
 10. אני בַּעֲלָת ביטחון עצמי.
- היא _____ מקצוע.
- הם _____ השכלה.
- הן _____ מזל.
- את _____ נימוס.
- אתן _____ ביטחון.
- הפיצה _____ טעם.
- את _____ סבלנות.
- הן _____ השכלה.
- אתם _____ יָדַע.
- הוא _____ ביטחון עצמי.

כתבו את המשפטים לפי הדוגמה.

1. יש לי ניסיון בעבודה. = אני בַּעַל ניסיון בַּעֲבוּדָה.
2. יש לו חוש הומור. = _____
3. אין לה סבלנות. = _____
4. יש להם דירה. = _____
5. אין להן מקצוע. = _____
6. יש לך השכלה. = _____
7. אין לך מקצוע. = _____
8. יש לכם השכלה. = _____
9. אין לכן יָדַע במחשבים. = _____
10. יש לכם תפקיד חשוב. = _____

היי דרומה לאילת !

אילת היא העיר הדרומית ביותר בישראל. בחורף היא מושכת אליה הרבה מבקרים מהארץ ומחוץ לארץ. הם באים לבקר בה, פי יש בה חוף ים יפה ואקלים מצוין. האקלים החם והיבש, המים הצלולים ונוף ההרים היפה - כל אלה הפכו את אילת לעיר הנופש מספר אחת של ישראל.

נופשים רבים בעיקר מהארצות הקרות באים לצלול במים של אילת ולהשתוף בשמש הישראלית החמה.

חוף ים סוף מושך אליו צוללנים מכל העולם בגלל האקלים הנוח בחודשי החורף ובגלל הנוף התת-ימי של דגים ואלמוגים.

אחד המקומות המעניינים באילת הוא המוזאון התת-ימי. אפשר לשוט בסירות זוכית ולראות את העולם התת-ימי העשיר של שמונת האלמוגים.

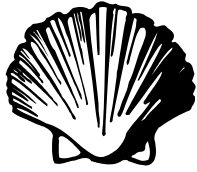
אילת נזכרת בתורה כאחת התחנות במסע בני ישראל לארץ כנען: **"וַנַּעְבוֹר... מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה, מֵאֵילַת וּמֵעֵצִיּוֹן גְּבֵר"** (דברים פרק ב', פסוק ח').

אילת היא גם עיר נמל חשובה. נמל אילת מקשר את ישראל עם ארצות רבות באפריקה ובאסיה. הנמל משמש ליבוא (אימפורט) וליצוא (אקספורט) של סחורות אל המזרח הרחוק ומזרח אפריקה.

לפני מלחמת ששת הימים בשנת 1967 סגרו המצרים את מצרי טיראן בפני שיט של אוניות ישראליות, אך פחות צה"ל השמידו את התותחים המצרים, ופתחו את מפרץ אילת לשיט חופשי.

כתבו: 'נכון' או 'לא נכון' על יד כל משפט.

1. אילת נמצאת במרכז הארץ. _____
2. האקלים באילת קר מאוד. _____
3. אפשר להשתוף באילת. _____
4. באילת יש אוניברסיטה מפורסמת. _____
5. אפשר לצלול בים סוף. _____
6. אפשר לשוט בסירות באילת. _____
7. אפשר לראות הצגות תאטרון באילת. _____
8. אפשר לנסוע לאפריקה דרך אילת. _____

ענו על שאלות.

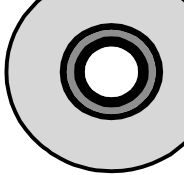
1. למה אילת מושכת מבקרים רבים ?

2. איפה כדאי לבקר באילת ?

3. מדוע נמל אילת חשוב לישראל ?

4. מדוע מגיעים צוללנים מכל העולם לאילת ?

5. מה קרה לפני מלחמת ששת הימים (1967) באילת ?

'אין' בנטייה

מילת השלילה

אֵינְנִי	אֵינְךָ	אֵינּוּ	אֵינָהּ	אֵינָנוּ	אֵינְכֶם / אֵינָם / אֵינָן
אֵינְנִי		אֵינְנָהּ			
אני	אתה	את	הוא	היא	אתם / אתן / הם / הן

קראו והשלימו את המשפטים בהווה, במקום 'לא' כתבו 'אין' בנטייה.

דוגמה: אני לא יודע = אֵינִי יוֹדֵעַ.

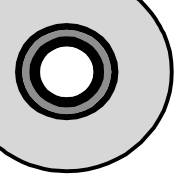
1. ראש הממשלה לא בארץ. = _____
2. הם לא מְבִינִים. = _____
3. אתם לא בעבודה. = _____
4. הסטודנטים לא באוניברסיטה. = _____
5. המורה לא בכיתה. = _____
6. אתן לא בעבודה. = _____
7. את לא עסוקה. = _____
8. החיילות לא בצבא. = _____
9. אתה לא חולה. = _____
10. אנחנו לא עייפים. = _____

דיאלוג: שְׁבִיתַת רוֹפְאִים

- דני: מדוע אֵינְךָ הוֹלֵךְ לאוניברסיטה היום ?
- יעקב: אֵינְנִי לוֹמֵד היום, כי אֵינְנִי מרגיש טוב.
- דני: אם אֵינְךָ מְרְגִישׁ טוב, מדוע אֵינְךָ הוֹלֵךְ לרופא ?
- יעקב: מפני שהרופא אֵינּוּ נִמְצָא במרפאה,
- גם הרופאה אֵינָה נִמְצָאת במרפאה.
- דני: מדוע הרופאים אֵינָם נִמְצָאִים במרפאה ?
- יעקב: אֵינְנִי יודע, אני חוֹשֵׁב שהם שוֹבְתִים.
- האם הם אֵינָם מְבִינִים, שהחולים אֵינָם יכולים לחכות עד שְׁתִּסְתַּיִם השביתה ?

סרטי אֵלִימוֹת

ילדים צופים בטלוויזיה. הם רואים סרטים שיש בהם אֵלִימוֹת (שימוש בכוח).
 הורים שואלים: האם הַצְפִייה בטלוויזיה מְשַׁפֵּעה על הילדים ? האם היא
 מְזַקֶה לילדים ? האם הם אֵינָם לומדים להיות אֵלִימִים ?
 למחקרים שנערכו בנושא זה אין תשובה אחת. בחלק מן המחקרים מְצָאוּ
 שילדים מְתַנְהֵגִים כמו הגיבורים של הסרטים. אחרי שהם רואים סרט שיש
 בו אֵלִימוֹת, הם מְכִים וְצוֹעֵקִים יותר מְאֹד קודם.
 אבל במחקרים אחרים הִגִיעוּ למסקנה שילדים שְׂרוֹאִים סרטים, שיש בהם
 אֵלִימוֹת, מְרַגִּישִׁים כאילו הם מְשַׁתְּפִים בסרט, כאילו הם מְקַבְּלִים וְנוֹתְנִים
 מְכּוֹת בעצמם. אחרי סרט כזה - הם הרבה יותר שְׂקֵטִים וְרַגּוּעִים.
 החוקרים אומרים שילדים צריכים לְהִתְפַּרֵק מִדְּהוֹקְפָנוֹת שלהם, ויותר טוב
 שִׁיעֲשׂוּ זאת על ידי צְפִייה בסרטים. מי יודע, מי מֵהֶם צוֹדֵק ?

ענו על השאלות.

1. מה שם המאמר ?

2. איזה משפט מציג את הבעיה ?

3. לחוקרים יש שתי דעות על נושא האלימות, כתבו אותן.

א. _____

ב. _____

4. איזו דיעה נכונה, לפי דעתך ? מדוע.

5. איך אפשר לפתור את בעיית האלימות?

השלימו את הקטע, היעזרו במאגר המילים.

ילדים _____ בטלוויזיה, וְרוֹאִים בה סרטי _____. האם סרטי האלימות _____ על הילדים, ו _____ להם ? חלק מהחוקרים חושבים שהסרטים האלימים _____ על הילדים ו _____ להם. אחרי הסרט הילדים _____ כמו הגיבורים מכים ו _____ . חלק מהחוקרים הגיעו ל _____ שילדים שְׂרוֹאִים סרט, מְרַגְּשִׁים כאילו הם _____ בו, ואחרי הסרט הם שְׂקֵטִים ו _____ , כי הם הִצְלִיחוּ _____ מֵהַתּוֹקְפָנוּת שלהם.

מאגר מילים

מְזִיקִים (2x), מְשַׁפְּיעִים (2x), אֲלִימוֹת, צוֹעֲקִים, מְסַקְּנָה, צוֹפִים, מְתַנְהֲגִים, רְגוּעִים, מְשַׁתְּתֵּף, לְהִתְפַּרֵּק

השלימו את הפעלים בזמן הווה.

1. ההורים והמורים _____ על הילדים. (לְהַשְׁפִּיעַ על)
2. עישון הסיגריות _____ לְבְּרִיאוֹת. (לְהִזִּיק ל...)
3. כל התלמידות _____ במסיבה. (לְהִשְׁתַּתֵּף ב...)
4. הפקידה _____ לבנק בשעה שמונה. (לְהִגִּיעַ ל...)
5. איך אנחנו _____ את הבעיה ? (לְפַתּוֹר את)

כתבו את המשפטים הנ"ל בזמן עבר.

1. ההורים והמורים הִשְׁפִּיעוּ על הילדים.
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____